

Tiedote 19.12.2019

Uusi kalastuslaki toi mukanaan omistajan perusoikeuksien merkittäviä heikennyksiä - osakkaiden syytä olla valppaina

Uusi kalastuslaki (379/2015) tulee kaikilta osiltaan käyttöön vuoden 2021 alusta. Lain mukaisesti vuonna 2019 perustetut kalatalousalueet ovat järjestäytyneet ja ne laativat ehdotukset käyttö- ja hoitosuunnitelmiksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Suunnitelmat ovat omistajaa sitovia, ja ELY-keskukset valvovat käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpanoa. Kalatalousalueen kalavarojen käyttö ja hoito sekä kalastus on järjestettävä niiden mukaisesti. Kalastuksen järjestämisestä vastaa suunnitelman mukaisesti kalastusoikeuden haltija. ELY-keskukset hyväksyvät käyttö- ja hoitosuunnitelmat. Jo hyväksytyn käyttö- ja hoitosuunnitelman voi korvata ainoastaan uusi ELY-keskuksen hyväksymä käyttö- ja hoitosuunnitelma.

Uudessa kalastuslaissa on hämärrytetty vesialueen omistajan perustuslaillista omistusoikeutta muiden käyttäjärühmien eduksi. Omistajan oikeus esitetään supistettuna oikeutena yrittää saada kalaa ja myydä kalastuslupia. Kalastuslaista on poistettu oikeus saaliskorvaukseen rikostilanteessa. Yksityisten vesialueiden kokonaisarvo (lähinnä kalastusoikeuden arvo) on arviolta 2-3 mrd euroa, joka käytännössä nollautuu.

Kalastuslakiin on kirjattu ohituskaista, alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jolla ELY-keskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen kävelemällä yli maanomistajan suojatun määräysvallan vesialueen käytöstä. Viranomainen voi myöntää edellä mainittuja lupia vain, jos käyttö- ja hoitosuunnitelmassa on määritetty kaupalliseen kalastukseen ja kalastusmatkailutarkoitukseen hyvin soveltuvia alueita.

Vesialueiden omistajien eli osakaskuntien ja muidenkin kalastusoikeuden haltijoiden on nyt syytä olla hereillä. Asia on ajankohtainen, sillä kalatalousalueiden hallitukset ja toiminnanjohtajat ovat parhaillaan laatimassa ehdotuksia käyttö- ja hoitosuunnitelmiksi, jotka kalatalousalueen yleiskokous hyväksyy vuonna 2020. Vesialueiden omistajien tulee itse valvoa perustuslaillisten oikeuksiensa toteutumista valmisteltavissa käyttö- ja hoitosuunnitelmissa.

Tuula Dahlman
toiminnanjohtaja
MTK-Kaakkois-Suomi

Juha-Pekka Ripatti
toiminnanjohtaja
Vesialueomistajain liitto VEALO ry.